

Utylizacja drobiu na fermie elementem skutecznej Bioasekuracji!

W grudniu 2016 stwierdzono pierwszy, pierwotny przypadek wystąpienia wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków H5N8 w stadzie hodowlanym drobiu w Polsce. W okresie od grudnia 2016 do maja 2017 zanotowano ponad 60 ognisk wystąpienia tego niezwykle szybko rozprzestrzeniającego się wśród ptactwa wirusa. Całkowitemu wybicciu podlegały niejednokrotnie całe stada hodowlane, co pociągnęło za sobą milionowe straty na obszarze praktycznie całego kraju. W związku z prawdopodobieństwem wystąpienia wirusa ptasiej grypy również w tym roku, służby weterynaryjne wskazują na konieczność wprowadzania restrykcyjnych zasad bioasekuracji. Jednym z jej elementów jest zachowanie szczególnej ostrożności przy postępowaniu z martwymi zwierzętami oraz podczas przekazywania ich do utylizacji. Dobrą alternatywą może być wykorzystanie specjalnych, pieców o stosunkowo małych gabarytach umożliwiających spopielenie drobiu na terenie fermy.

Bioasekuracja to zespół działań ochronnych, mających na celu odseparowanie czynników zagrażających wprowadzeniem infekcji do hodowli zwierząt. Są to prace niezbędne w każdej działalności związanej z produkcją zwierzęcą, a ich skuteczność ma niebagatelny wpływ na ostateczne koszty związane z całą działalnością hodowlaną. W celu ochrony swojej hodowli, należy przedsięwziąć wszelkie niezbędne kroki aby maksymalnie zwiększyć jej biobezpieczeństwo. Piece do utylizacji martwych zwierząt instalowane na fermie są jednym z ważnych czynników zwiększających bezpieczeństwo hodowlane oraz powinny stać się częścią działań związanych właśnie z bioasekuracją hodowli zwierząt.

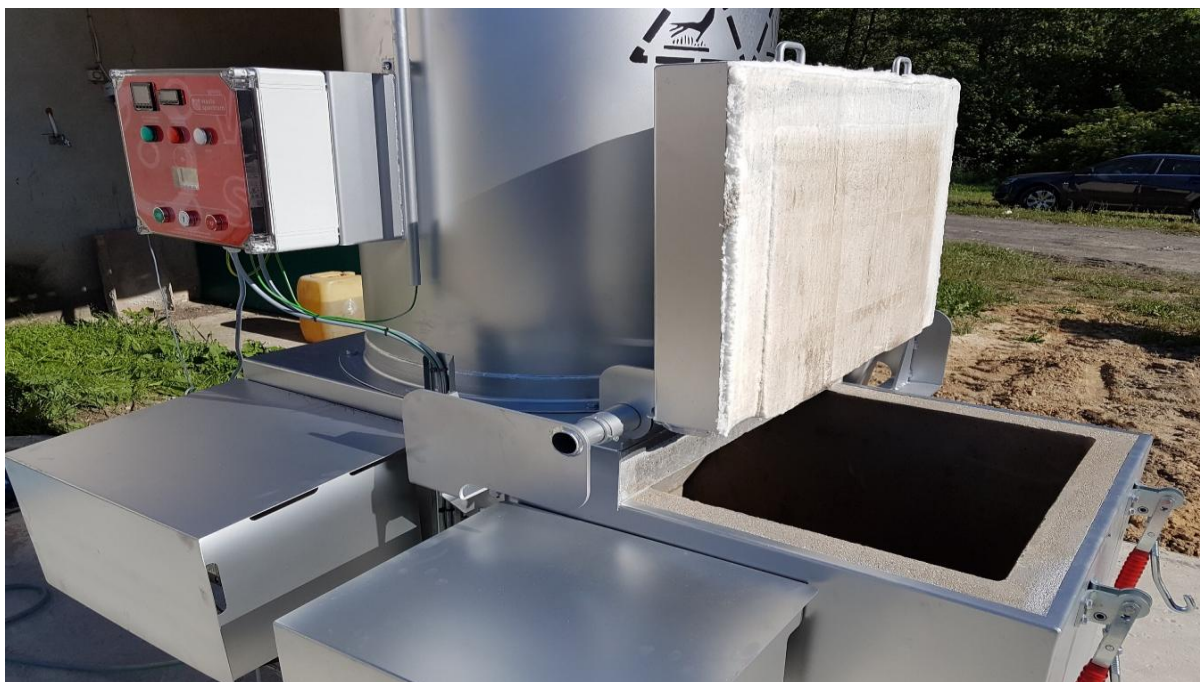

Wirus ptasiej grypy rozprzestrzenia się z niezwykłą szybkością i łatwością. Jednym z wektorów rozprzestrzeniania się może być środek transportu, dlatego też zmniejszenie do minimum ruchu pojazdów z poza terenu hodowli zwierząt oraz ich ewidencjonowanie jest jednym z głównych działań związanych ze skuteczną bioasekuracją.

W obecnej sytuacji wszystkie pojazdy, które wjeżdżają na teren fermy, stanowią potencjalne zagrożenie dla hodowli. W związku z tym należy przedsięwziąć wszelkie środki, szczególnie na obszarach objętych realnym zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa aby na teren ferm wjeżdżały tylko niezbędne samochody bez których proces hodowli nie mógłby być prowadzony.

Jednym z najniebezpieczniejszych momentów i działań jest odbiór martwych zwierząt. Pomimo tego, że odbiorcy martwych zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego są zobowiązani do przestrzegania ścisłych wytycznych, zawsze istnieje realne zagrożenie przeniesienia choroby, wynikające choćby z faktu „objeżdżania” przez te same środki transportu po kilka ferm czy miejsc odbioru padliny. Innym problemem jest czas oczekiwania przez hodowców na odbiór niechcianego materiału. W miarę upływu czasu martwe zwierzęta zaczynają się rozkładać. Temperatura ma istotny wpływ na tempo rozkładu odpadów, dlatego szczególnie w dni ciepłe składowany materiał może stać się uciążliwy. Poza przykrym dla nosa zapachem istnieje również duże ryzyko namnażania się i rozprzestrzeniania insektów, a także gryzoni, m.in. szczurów, w trakcie rozkładu odpadów, co znacznie zwiększa ryzyko rozprzestrzenienia się możliwych patogenów. To z kolei może spowodować dalsze „rozchwianie” bezpieczeństwa biologicznego w miejscu prowadzenia działalności hodowlanej.

Istnieje jednak rozwiązanie, dzięki któremu proces utylizacji jest szybszy i bezpieczniejszy dla hodowli. Utylizacja – spopielenie martwych zwierząt bezpośrednio na fermie, może być wykonane bezpośrednio przez hodowców przy użyciu specjalnie do tego skonstruowanych, niewielkich urządzeń. Piece do utylizacji martwych zwierząt są urządzeniami, które dają możliwość szybkiej (bez zbędnej zwłoki) i bezpiecznej utylizacji padłych zwierząt na fermie, bez konieczności ich przetrzymywania, a finalnie wywozu do zewnętrznej utylizacji. Unia Europejska w *Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z 21 października 2009 r.nr 1069/2009* nakazuje, wedle możliwości, niezwłoczną utylizację martwych zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Dzięki zastosowaniu wspomnianych urządzeń, jakimi są piece do utylizacji martwych zwierząt i odpadów poubojowych, każdy hodowca zwierząt może spopielić martwe zwierzęta lub produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego w miejscu ich wytworzenia, ograniczając do minimum ruch obcych pojazdów na fermie, a również niejednokrotnie obniżyć koszty związane z samym procesem „pozbycia się” padłych zwierząt.

Piece do spielania martwych zwierząt i odpadów poubojowych są skonstruowane wedle określonych wytycznych i spełniają normy wspomnianego *Rozporządzenia EU nr 1069/2009*. Do instalacji urządzenia wymagane jest kilkanaście metrów kwadratowych wylewki betonowej, gniazdo energii elektrycznej (230 V/50 Hz) oraz przyłącze instalacji paliwowej – oleju opałowego, LPG lub gazu ziemnego. Sama instalacja urządzenia zajmuje kilka godzin. Urządzenie składa się z dwóch komór: komory głównej (utylicacyjnej), tzw. komory dopalacza oraz części kominowej. Zastosowanie drugiej komory – dopalacza – powoduje dopalenie się w temperaturze min. 850°C i czasie min. 2 sekund niedopalonych pyłów z pierwszej komory. Dzięki temu z pracującego pieca nie wydobywają się szkodliwe zanieczyszczenia i nieprzyjemne zapachy, jest on urządzeniem przyjaznym środowisku.

Komory pieca wyłożone są specjalnym, ogniotrwałym materiałem, odpornym na temperatury nawet do 1700°C. Na każdej z komór pracuje osobny, niezależny palnik, sterowany za pomocą panelu kontrolnego. Panel kontrolny automatyzuje proces spopielenia materiału, dzięki czemu urządzenie nie wymaga stałej kontroli. Całość prac przy urządzeniu ogranicza się do załadowania pieca, ustawienia czasu i temperatury spopielenia oraz jego oczyszczenia z popiołu, którego pozostałość to ok. 2,5% materiału załadowanego do spopielenia. Pozyskany w ten sposób popiół może stanowić nawóz.

Piece, w zależności od rodzaju spalanych odpadów, mogą być ładowane od frontu lub od góry. Niektóre modele wyposażone są w specjalne wyciągarki, ułatwiające ładowanie martwych zwierząt do komory głównej.

Zastosowanie pieca do spopielenia martwych zwierząt w pierwszej kolejności zwiększa znacznie biobezpieczeństwo działalności, ponieważ hodowca nie musi korzystać z firmy utylizacyjnej bądź transportowej, która odbiera martwe zwierzęta. Dzięki temu zostaje zredukowany do niezbędnego minimum ruch obcych pojazdów na fermie, które niejednokrotnie przyjeżdżają wraz z innymi ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego z innych ferm czy zakładów przetwórstwa mięsnego. Dzięki takiemu zastosowaniu znacznie zmniejszone zostaje ryzyko przenoszenia się chorób. Ponadto to hodowca może podjąć działania związane z utylizacją, niezwłocznie po stwierdzonym upadku zwierzęcia, bez zbędnej zwłoki i bez konieczności jego składowania.

Typoszereg pieców dostępnych na rynku jest na tyle duży, że z powodzeniem pokrywa zapotrzebowanie na każdą ilość powstających odpadów. Więcej informacji o piecach można znaleźć na stronie www.utylizacjazwierzat.pl, gdzie dostępne są również zdjęcia oraz filmy przedstawiające sam proces spopielenia.